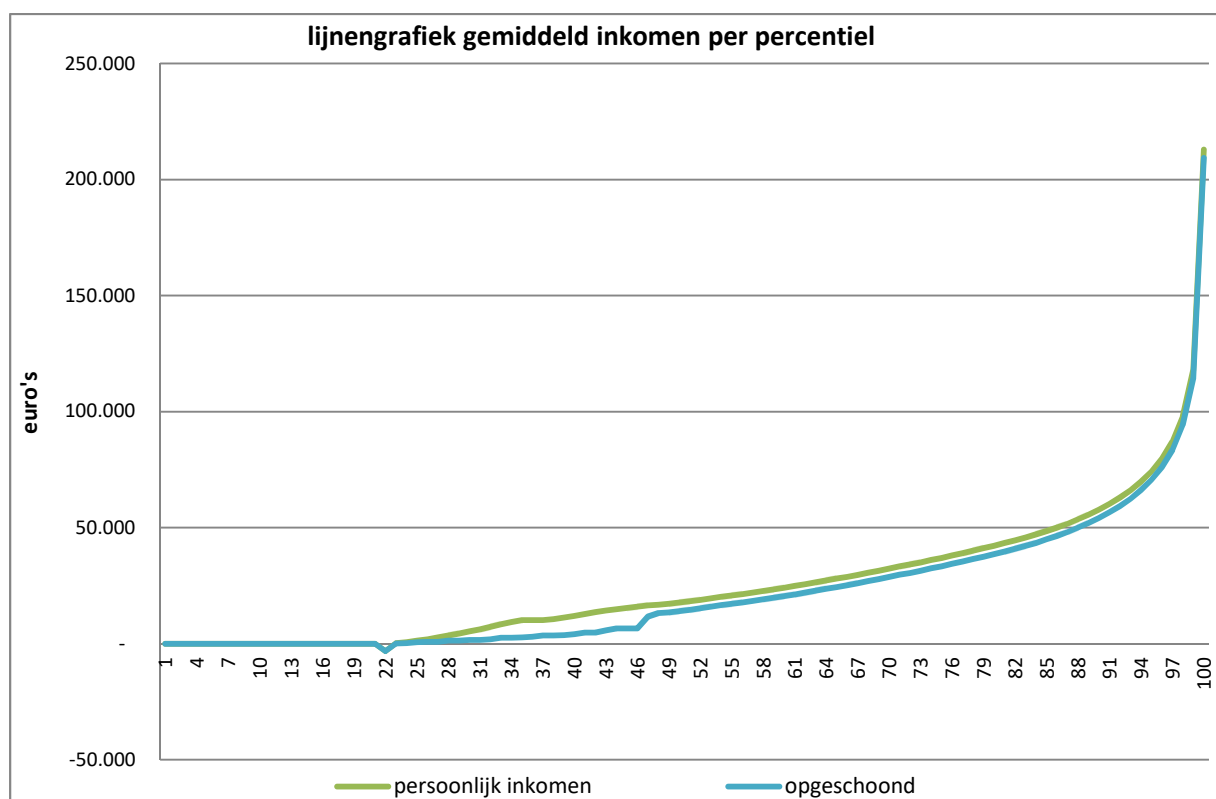

Basisinkomen: fundamenten en eerste uitwerkingen

Denkend aan een basisinkomen (Bi) als toekomst, dan is er ook de bestaande situatie. Hoe is het inkomen nu verdeeld en hoe wordt inkomen herverdeeld?

De oorsprong van basisinkomen is bijna zo oud als de notering van Jehan Hooreman, familienaam (1493). Thomas More had het er al over (1516) en Johannes Vives (1526) sprak er over in combinatie met een tegenprestatie. Men sprak openlijk over afrekenen voor wangedrag. Nu lijkt de tegenprestatie een wraakneming op hen de geen baan of onvoldoende vermogen hebben. Niets nieuws dus.

De huidige inkomens zijn te verdelen over de 100% van de bevolking. Hieronder is te zien hoe het inkomen verdeeld is over de inwoners van Nederland. De inkomens zijn weergegeven als gemiddelde inkomens per percentiel, per honderdste deel. De eerste 22% zijn de mensen onder de 18 jaar, die hebben geen inkomen. Dan begint het inkomen te tellen met mensen die verlies lijden.

De vraag naar een basisinkomen betekent dat hier dingen gaan veranderen. Om een beeld te krijgen eerst een overzicht van wat wordt betaald met het inkomen.

De verdeling van het persoonlijk inkomen is die van het bruto inkomen. Dat is het inkomen zonder aftrek van inkomstenbelasting, algemene heffingskorting, arbeidskorting, aanvullende combinatiekorting, inkomensafhankelijke aanvullende combinatiekorting, ouderenkorting, ouderenkorting boven inkomensgrens, alleenstaande ouderenkorting.

Andere zaken en grenzen blijven ook buiten beschouwing. Dat geldt voor het H woord, HRA, de hypotheekrenteaftrek. Een subsidie op paleizen is niet meer van deze tijd. Er is al zo veel cadeau gedaan aan huizenbezitters en hun financiers. Hoe groter de lening, hoe groter het cadeau. Hoe hoger het inkomen hoe groter het cadeau. Zo ontstaan vastgoedzeepbellen.

Heeft dit alles een relatie met het basisinkomen? Ja zeker.

Als tot een basisinkomen wordt besloten, dat moet de politiek doen, en dan krijgen alle mensen onder hun huidige inkomen een basisinkomen. Dat betekent dat alle inkomens een basisinkomen omhoog gaan. En daar hebben veel mensen bezwaren tegen.

Dat zou betekenen dat mensen die een al overdrachtsinkomen krijgen, zoals AOW, ANW, ZFW, WAO/WIA, WW en PW/WWB/IOAW/IOAZ, er nog een inkomen bij krijgen.

Het zijn veel regelingen. Waarom het moeilijker maken dan nodig is. De lijn 'opgeschoond' is ontdaan van die overdrachtsinkomens zodat het effect van een basisinkomen duidelijk wordt. Nu kan onder alle inkomens een basisinkomen komen.

Wat wordt hier vergeleken?

1. huidige inkomensverdeling en besteedbare inkomen naar een eenvoudig format.
2. opgeschoonde inkomensverdeling (zonder AOW, ANW, ZFW, WAO en WIA, WW, PW/WWB/IOAW/IOAZ) met een basisinkomen van €1.100 per maand. (€13.200/jaar)

Er wordt gekeken hoeveel de verschillende inkomens kunnen consumeren? Dat is een conservatieve benadering die zich vooral richt op een herverdelend effect van de overheid. Dat is het eerste resultaat. Nogmaals een eenvoudig herverdelend effect.

De tweede benadering is uitgaan van een opgeschoonde inkomensverdeling en daaraan een basisinkomen van een bepaalde omvang toevoegen en zichtbaar maken welke verdeling van besteedbare inkomens er uit volgt. Dat gebeurt hier. Er wordt een basisinkomen van €1.100 per maand (€13.200 per jaar) toegevoegd. Daarna wordt gekeken naar kosten, belasting en wat er overblijft.

Het grote effect van een basisinkomen kan een herverdeling van inkomens zijn met een bestedingsimpuls vanuit de lagere inkomens, maar dat blijft even buiten beschouwing. Omdat in alle gevallen de welvaartservaringen van de consumptieve bestedingen, van het besteedbaar inkomen, komen en de BTW gelijk blijft, wordt daar het verschil zichtbaar gemaakt van de twee benaderingen.

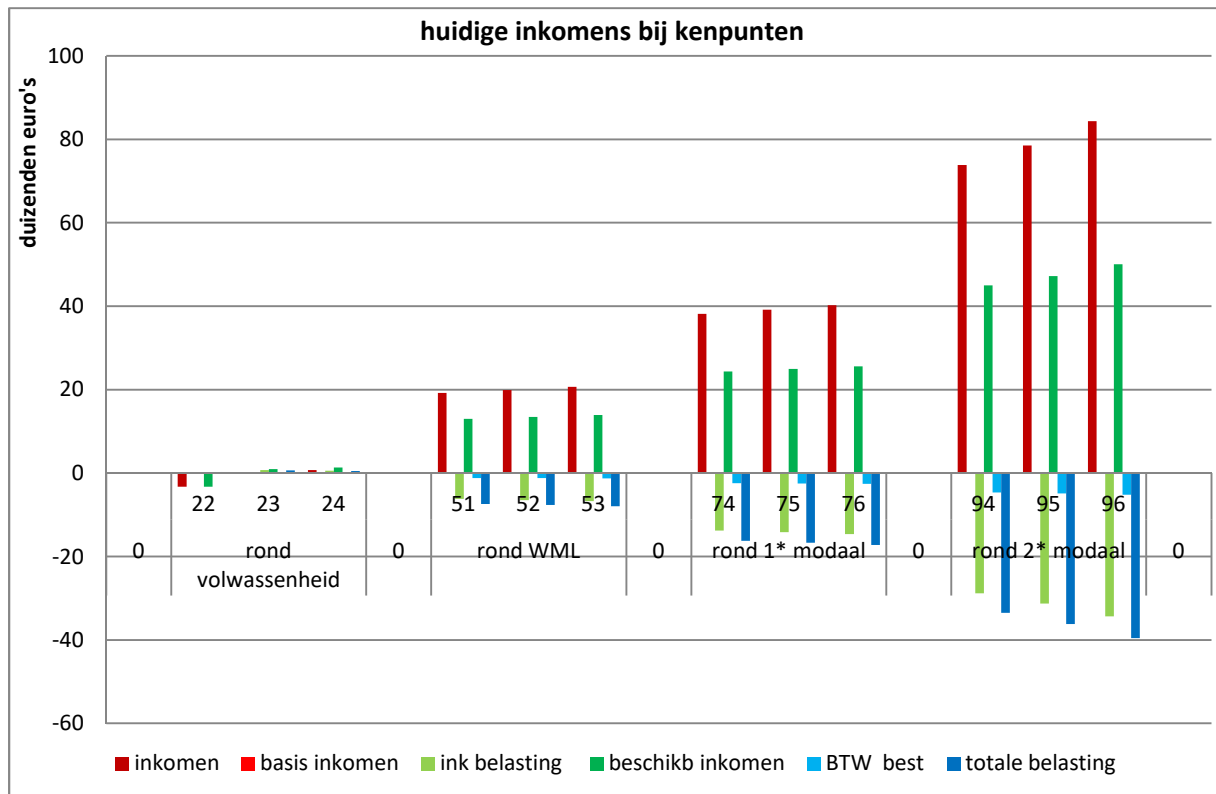
Uitvergroete kenpunten

De uitwerking van het model laat zien wat het inkomen is voor echte minima (met ondernemersverlies en een minimaal inkomen), bij het Wettelijk Minimum Loon, bij een Modaal Inkomen en bij een inkomen van Tweemaal Modaal. Dat zijn duidelijke merkpunten rond het 23^e % van de bevolking, rond 54^e (47^e) rond 58^e (52^e), het 77^e (73^e) % en bij het 95^e (94^e) percentiel van de bevolking. Tussen haakjes staan percentielen die bij de huidige verdeling van de bevolking in percentielen WML, Modaal en 2 * Modaal passen, daarvoor die van de opgeschoonde verdeling, waar de uitkeringen zijn weggehaald.

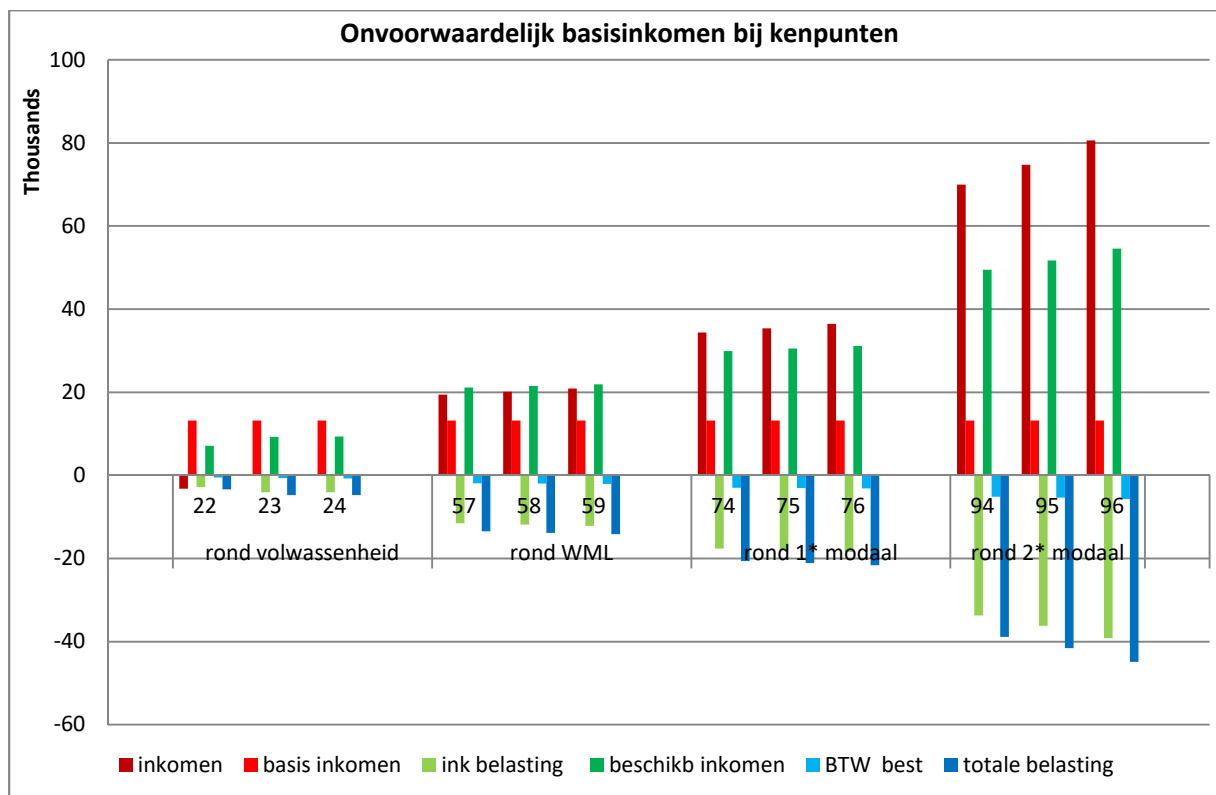
Bij de hoogste 10% van de inkomens zitten de mensen die de doorslaggevende beslissingen nemen. Hun voordeel zal meewegen bij hun beslissingen. De 90% er onder moet afwachten. Zo werkt dat over het algemeen in de representatieve vertegenwoordiging. Dit wordt bevestigd in "Nepparlement" van Armen Hakhverdian en Wouter Schakel. Zij tonen aan dat het parlement denkt en beslist als de hogeropgeleiden met de hogere inkomens.

Hiermee zijn de vergelijkingspunten gegeven voor het basisinkomen en het inkomensmodel met alleen inkomstenbelasting en algemene heffingskorting. Zonder alle verdeel en heerscomponenten van de al eerder genoemde discriminaties.

De verdelingen worden vergelijkbaar gemaakt in grafiekjes rond de genoemde kenpunten: volwassenheid, WML (wettelijk minimum loon), 1* modaal en 2 * modaal. Later wordt nog aandacht besteed aan Gini Indexen en Lorenz Curven.

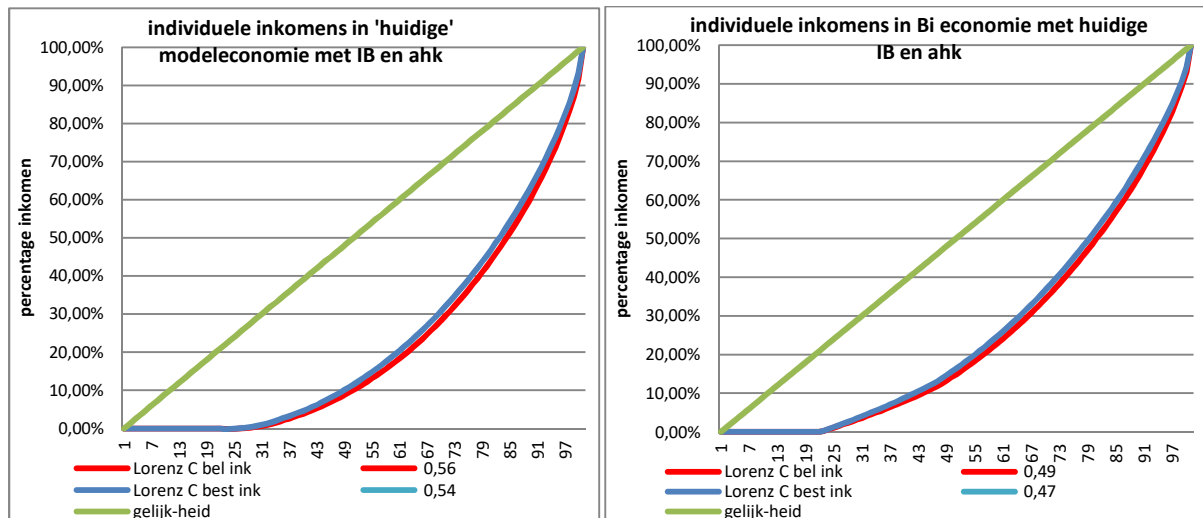
In deze eerste grafiek kan snel gezien worden hoe het inkomen NU verdeeld is. De tweede grafiek toont hoe de verdeling is na invoering van een basisinkomen van €1.100 per maand.

De werkelijkheid van 1.) komt hoger uit door de herverdelingen via de belasting, zoals hiervoor aangegeven. De situatie bij 2.) geeft aan wat er herverdeeld wordt. De verschuiving van de lage inkomens is duidelijk zichtbaar, maar de hoge inkomens gaan er ook op voorruit.

Gelijkheid en ongelijkheid

Tot slot de gelijkheid van de inkomensverdeling. De Gini Index en de Lorenz Curve baseren zich nu op heel andere gegevens dan gebruikelijk. Het gaat nu niet om huishoudinkomens, het gaat om individuele inkomens. Elk individu telt, ook kinderen zonder inkomen. Vandaar dat de eerste 22 % op de nullijn zit in de curven.

Zoals de Gini Index van Nederland nu op 26% zit door de herverdelingen in het stelsel van belastingen en sociale zekerheid zit die nu, zonder alle herverdelingen, op 54% en op 47% met het Basisinkomen.

Het vervolg

Dit is een eerste kennismaking. In de volgende onderdelen wordt specifiek en dieper op de invullingen van het model ingegaan, en op de gevolgen die dat heeft voor de inkomensverdeling. Hier gold al

1. de inkomensverdeling en het besteedbare inkomen naar een eenvoudig format.
 - a. met 279 mld. collectieve uitgaven (openbaar bestuur, Zorg, Sociale Zekerheid, etc.)
 - b. met 274 mld. collectieve lasten (belastingen 173 mld. en premies 101 mld.)
2. de opgeschoonde inkomensverdeling (zonder AOW, ANW, ZFW, WAO en WIA, WW, PW/WWB/IOAW/IOAZ) met een basisinkomen van €1.100 per maand. (€13.200/jaar).
 - a. met 169 mld. collectieve uitgaven zonder sociale zekerheid
 - b. met 178 mld. basisinkomen
 - c. met 256 mld. belastinginkomsten

De inkomensverdelingen worden geconfronteerd met de bijpassende uitgaven en noodzakelijke opbrengsten. Het is geen KiK, Keuzes in Kaart van het CPB, maar gezien de moeizame toegankelijkheid daarvan, een 'redelijk' alternatief.

Terug naar overzicht Basisinkomen, [Bi](#),

of terug naar de website van [Cocha](#).